

Typografia

Maroš Orsák

xorsak02@stud.fit.vutbr.cz

Vysoké učenie technické v Brně
Fakulta informačných technológií

1. 5. 2017

- je umělecko-technický obor, který se zabývá tiskovým písmem
- dělí se na:
 - mikrotypografii
 - makrotypografii

Mikrotypografii

- se zabývá uměleckou tvorbou písma

Makrotypografii

- se zabývá umístěním písma na stránku proporcemi titulků , textu , ilustrací ...
- v češtině se tradičně nazývá grafická úprava

- začínají na přelomu středověku a novověku kolem poloviny 16. století
- nejčastěji se za vynálezce označuje Johannes Gutenberg, který v Mohuči v roce 1448 uvedl do provozu knihtisk z dřevěných matric
- v českých zemích se etablovaly knihtiskárny velmi časně, nejprve roku 1468 tiskem Trojánské kroniky v Plzni a v dalším desetiletí v Praze.
- v roce 1465 Konrad Sweynheim a Arnold Pannartz vydali Ciceronův spis De oratore antikvou (Antiqua, anglicky Roman)

- novým obdobím zásadního rozvoje typografie bylo baroko (anglicky Transitional, 1722–1763), de facto tedy rokoko.

Barok

- vyznačuje se v písmu větším kontrastem mezi širokými dříky písmen a úzkými liniemi a důsledným oddělováním titulků, odstavců ...

Klasicizmus

- pod vlivem objemných tisků encyklopedií ještě zvýšil technický charakter písma a kontrast mezi tenkými a tlustými liniemi
- písmo je užší a sklon přímější

19.století

- Obnova estetické kvality typografie

20.století

- zavedení digitálního tisku
- dosavadní typy krásného písma se zprvu drasticky redukovaly podle omezených možností výstupní techniky
- dalším technickým pokrokem se v posledních letech postupně vrací estetické normy typografie, ovšem nemají již masové měřítko tisku na papíře, nýbrž pronikají více do elektronických médií

Nicolas Jenson (1420-1480)

- byl původem Francouz, tiskař v Benátkách
- Edicí Ciceronových Epistolae ad Brutum (1470) obnovil antikvu do dnešní podoby

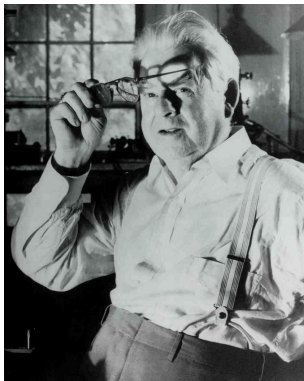
Frederic William Goudy (1865–1947)

- byl americký tiskař
- jeho nejslavnějším písmem je Goudy Old Style

William Addison Dwiggins (1880–1956)

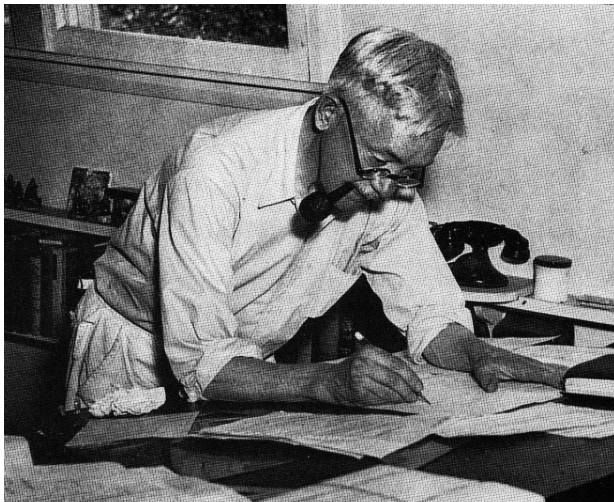
- byl žákem Goudyho
- Vytvořil pro Linotype tato písma:
 - Caledonia
 - Electra
 - Eldorado
 - Metro

Proslulí světoví typografové

Obrázok: Frederic Wiliam Goudy

Proslulí světoví typografové

Obrázok: William Addison Dwiggins

- Jiří Rybička: Latex pro začátečníky
- <https://cs.wikipedia.org/wiki/Typografie>